14/01/2021

Ο Σχολάρχης μας όπως τον γνώρισα

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Η συμπλήρωση 30 ετών από την εις Κύριον εκδημία του τελευταίου Σχολάρχου της Ιεράς Θεολογικής της Χάλκης, Μητροπολίτου Σταυρουπόλεως κυρού Μαξίμου (4-1-1991), ξύπνησε μνήμες στους παλιούς μαθητές της Σχολής, οι οποίοι έγραψαν πολύ συγκινητικά λόγια στη σελίδα της στο facebook, αποτίοντας έτσι φόρο τιμής.

Τελευταία ανάρτηση εκείνη του Χρήστου Πλένγκα, που έγραψε το κείμενο, που ακολουθεί, με τίτλο:

Ο Σχολάρχης μας όπως τον γνώρισα

«Τον λόφο της Ελπίδος μαζί με τους γονείς μου όταν ήμουν σε μικρή ηλικία ανεβαίναμε για να εκκλησιασθούμε στο ναϋδριο της Θεολογικής Σχολής... Τότε για πρώτη μου φορά γνώρισα τον Σχολάρχη και με είχε κάνει μεγάλη εντύπωση η

αυστηρότητα, το επιβάλλον και το κύρος του, που ως Ηγούμενος της Μόνης και Πρύτανης της Ακαδημίας ήταν λογικό να εμπνέει και σεβασμό και φόβο τόσο στους σπουδαστές του όσο και στους επισκέπτες της Σχολής... Σαν παιδάκι δεν ήμουν σε θέση να τον κατονομάσω Μονάρχη ή Άνακτα, μια και τότε ακόμα δεν γνώριζα την σημασία των λέξεων αυτών, όμως, ως μικρούλης με το που τον συναντούσα και τον άκουγα ή παρατηρούσα το διαπεραστικό του βλέμμα, ένα ρίγος με διαπερνούσε και ήταν πολύ δύσκολο για μένα να τον συμπαθήσω...

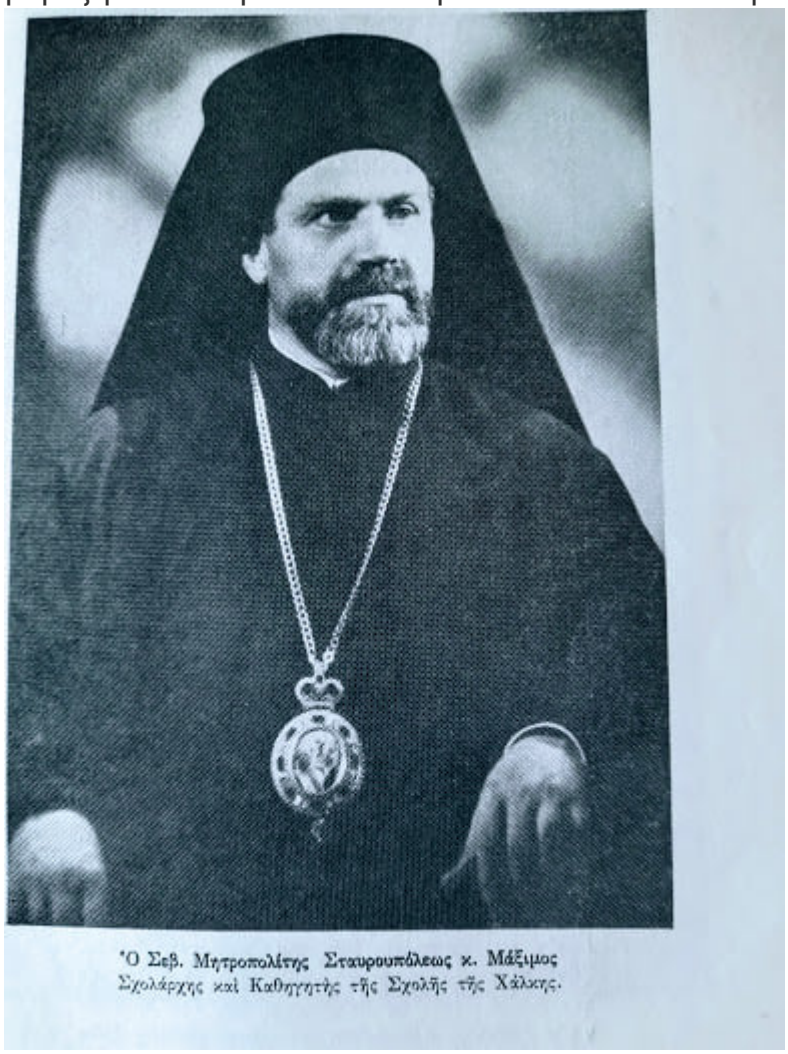

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σταυρουπόλεως κ. Μάξιμος
Σχολάρχης καὶ Καθηγητὴς τῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης.

Άκουγα συνεχώς παράπονα από τους τότε σπουδαστές για την αυστηρότητα του Σχολάρχου τους και για τις εκτός του ναϋδρίου χειροτονίες του, σαν δε μικρός και άτακτος επισκέπτης της Σχολής συχνά γινόμουν δέκτης παρατηρήσεων και παραινέσεών του, είτε για το ότι θορυβούσα, είτε όταν τραυματιζόμουν στα γόνατα τρέχοντας στους κήπους και έπρεπε να πάω στο νοσοκομείο της Σχολής για πανσουμάν (πρώτες βοήθειες)...

Καθώς ταξιδεύαμε με βαπόρι από την Χαλκηδόνα στην Χάλκη και μέχρι να ανεβούμε στην Σχολή βαδίζοντας τον λόφο της Ελπίδος, η Θεία Λειτουργία της Κυριακής είχε προχωρήσει και εισερχόμενοι στο ναϋδριο τα στασίδια στον σολέα και στα δύο κλίτη του ήταν πιασμένα από τους πολλούς τότε σπουδαστές και τους προσκυνητές, έτσι προτιμούσαμε να παραμένουμε εκκλησιαζόμενοι στον έξω νάρθηκα. Εκεί δίπλα από την θύρα εισόδου υπήρχε ένα στασίδι σαν θρονάκι, σ΄αυτό στεκόταν ο Σχολάρχης και όχι στο παραθρόνιο του σολέα, φορούσε δε το ράσο και το καλυμμαύχι του, δεν έφερε όμως εγκόλπιο και επανωκαλύμμαυχο, ποτέ δε δεν τον είχα δει να κρατά χαζράνιο ως Ηγούμενος ή Αρχιερέας…

Ενώ τότε κοίταζα με μισό φοβισμένο μάτι τον ευρισκόμενο στο έξω νάρθηκα δεινό και μεγαλοπρεπή Σχολάρχη, μόλις άκουγα από το Ιερό να αναφωνεί ο Ιερέας : «Τα Σα εκ των Σων, Σοι προσφέρομεν κατά πάντα και διά πάντα», έβλεπα τον Σχολάρχη να σκύβει βαθιά και να γονατίζει πάνω στο στενό χαλάκι, να θέτει τους αγκώνες του πάνω στα μάρμαρα και να έχει το κεφάλι του σκυμμένο σχεδόν κοντά στο δάπεδο … Ενώ ακούγαμε από το δεξί αναλόγιο το : «Σε υμνούμεν, Σε ευλογούμεν, Σοι ευχαριστούμεν…», ο Σχολάρχης συνέχιζε να παραμένει σχεδόν σωριασμένος κάτω κατά την διάρκεια της επίκλησης του Αγίου Πνεύματος και μέχρι το τέλος του καθαγιασμού των τιμίων δώρων σε αίμα και σώμα του Χριστού… Δεν είχα τότε σαν παιδί την ωριμότητα να αντιληφθώ την ιερότητα της στιγμής εκείνης και το πώς γίνεται να γονατίζει με τέτοια ταπείνωση ένα άτομο

που θεωρούσα ότι ήταν ισάξιος ενός Αυτοκράτορα, ούτε και μέχρι τότε είχα δει κάποιον άλλον Δεσπότη να γονατίζει έτσι. Θεωρώ ότι ήταν η πρώτη μου διδαχή που ελάμβανα στον έξω νάρθηκα του ναϋδρίου της Σχολής από τον φοβερό και τρομερό Σχολάρχη της...

Όταν ήλθε το πλήρωμα του χρόνου και μαθήτευσα στην Σχολή, μου δόθηκε η ευκαιρία να προσεγγίσω και θαυμάσω τον Σχολάρχη μας ως Ιεράρχη και εκπαιδευτικό, ήμουν τυχερός που δεν δέχθηκα την εκτός ναού χειροτονία του, εκ των υστέρων όμως αντιλήφθηκα και δικαιολόγησα ως αναγκαία και αποδεκτή την όποια αυστηρότητα και προσήλωσή του στην πειθαρχία και την υπακοή ... Παραμένουν αξέχαστες εκείνες οι συναθροίσεις μας, όταν σαν στρατιωτάκια πηγαίναμε στο προσωπικό γραφείο του, για να ακούσουμε τις προσταγές και επικρίσεις του για τα κακώς κείμενά μας, πάντοτε απαιτούσε από εμάς να είμαστε τέλειοι στις σπουδές μας και σαν λιοντάρια να αρπάζουμε τις γνώσεις, συχνά μας έλεγε ότι οι καθηγητές μας είναι κηπουροί, που περιποιούνται εμάς τα φυτάνια με στηρίγματα και κλαδεύματα, ώστε να ανορθωθούμε και να μην αναπτυχθούμε «στραβά»... Δεν παρέλειπε δε και να μας πειράζει, ήταν πολύ παρατηρητικός και

Γραφεῖον Σχολαρχίας.

ιστάσεών

;;;». Στο

ούμε την

Δωμάτιον Σχολάρχου τῆς Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς.

Σαν Ιεράρχης τελούσε παραδοσιακά τις ακολουθίες, ήθελε να είμεθα σύντομοι και να μην υπάρχουν άσκοπες καθυστερήσεις. Ως εκκλησιάρχης είχα την ευκαιρία να εισέρχομαι στο υπνοδωμάτιό του για να λάβω από τα εκεί ράφια τα Αρχιερατικά άμφιά του. Εντύπωση με είχε κάνει ο μη επαρκώς φωτισμένος χώρος του στενόμακρου υπνοδωματίου του, όπου υπήρχε ένα απλό κρεβάτι, σαν αυτά που είχαν όλοι οι μαθητές της Σχολής, επίσης τον άκουσα να με λέγει ότι δεν διαθέτει

πολυάριθμα και αξιόλογα άμφια και εγκόλπια, καθώς συνήθιζε να τα δωρίζει σε νεοχειροτονημένους μαθητές του... Ο καθημερινός αυτός συχνοτισμός μου με τον Σχολάρχη υπήρξε ευεργετικός, καθώς τον απομυθοποίησα. Θυμάμαι κάποιους συμμαθητές μου όταν τυχαία συναντούσαν τον Άγιο Σχολάρχη μας εντός της Σχολής, μόλις περνούσε από εμπρός τους έκαναν τον Σταυρό τους, εκείνος δε τους έλεγε : «παιδί μου ακόμα δεν Άγιασα !!!».

Μετά την αποφοίτησή μου τακτικά επισκεπτόμουν την Σχολή για να συναντήσω τον Σχολάρχη μας, κάθε φορά που πηγαίναμε να τον συναντήσουμε ο καϊμός του ήταν το ότι δεν του φέρναμε από την Πόλη ένα κουτί μπακλαβαδάκια ... Όταν δε μας ερμήνευε την προέλευση της λέξης baklava, μας έλεγε ότι αυτή προέρχεται εκ του bak, που σημαίνει «βλέπε», και εκ του λαβέ, δηλ. τον βλέπεις και δεν αντέχεις, τον λαμβάνεις (αγοράζεις)...

Καθώς το έτος 1985 έκλεισε και το Γυμνασιακό Τμήμα της Σχολής μας, ο Σχολάρχης μας ήταν εκείνος που στους όρθρους και εσπερινούς έκανε τον ψάλτη στο ναϋδριο, τις Κυριακές χωρίς να φέρει εγκόλπιο, επανωκαλύμμαυχο και χαζράνιο στο δεξιό αναλόγιο τελούσε τα καθήκοντα του ψάλτη.... Σε μια επίσκεψή μου στην Σχολή με είπε τα εξής : ότι την προηγούμενη Κυριακή και αφού έψαλε το Χερουβικό, είδε ότι ουδείς υπήρχε να προπορευθεί των Αγίων με λαμπάδα και θυμιατό, εισήλθε στο Ιερό και έλαβε το θυμιατό και την λαμπάδα, προπορευόμενος δε του Ιερέως και θυμιάζων τα Άγια έφθασε έμπροσθεν της Ωραίας Πύλης, οπότε ο Ιερέας εκφωνεί «της Αρχιερωσύνης Σου μνησθεί Κύριος ο Θεός...» και ο Σχολάρχης σιγοψυθίρισε : «της Αρχικανδηλαναφτοσύνης μου μνησθεί Κύριος ο Θεός...».

Έτυχε ως ναυτικός να ταξιδεύσω στα πέρατα της Οικουμένης, όπου συνάντησα ομογαλάκτους κληρικούς και λαϊκούς αποφοίτους της Σχολής μας, τους οποίους δεν είχα γνωρίσει μέχρι τότε, καθώς όμως ήταν τόσο πολλά τα κοινά μας από την τροφό μητέρα Σχολή, με το άκουσμα του ότι υπήρξα μαθητής του Σχολάρχου, υπήρξα αποδέκτης της αγάπης και της πλούσιας φιλοξενίας – συμπαράστασής τους ...

Ήταν θέλημα Θεού να παρευρεθώ στην κηδεία του Σχολάρχου μας, που τελέσθηκε στο νεκροταφείο της Νέας Σμύρνης, μαζί με ομογαλάκτους κουβαλήσαμε στους ώμους μας το φέρετρό του, συγκινήθηκα δε για το ότι αξιώθηκα να συνοδεύσω στην τελευταία του κατοικία τον ταπεινό και απλό Σχολάρχη μας ...

Καθώς η Σχολή και Μονή μας τιμά την τριακοστή επέτειο της κοιμήσεως του μακαριστού μας Σχολάρχου, ήδη δε ο συνταξιώτης μου Αντώνης Χατζόπουλος με σχετική ανάρτησή του πληροφόρησε τα μέλη της Ομάδας μας περί αυτού, με την σειρά μου αποτίω φόρο τιμής προς τον μακαριστό μας Σχολάρχη με την παρούσα ανάρτηση...

Ας είναι αιωνία η μνήμη του Σχολάρχου μας».

Διαβάστε επίσης: Η Θεολογική Σχολή της Χάλκης τιμά τον τελευταίο Σχολάρχη της